

ENTRE DIJOUS

Jaume Guillamet

«El Pirineu ens queda massa lluny. El túnel del Cadí no havia estat capaç de fer-lo mai l'Estat i ha acabat per foradar-lo i explotar-lo el capital privat»

Fer el Pimorent

Poca gent més que els ciclistes del Tour de França, els esquiadors i un cert trànsit de rodalies no fa el Pimorent. I aquest coll, a 1.915 metres d'alçada, és el pas més recte entre Barcelona i Tolosa, entre Barcelona i París. Hauríem de poder fer el Pimorent amb normalitat, però això ara ja només depèn de l'administració francesa, que hi ha de fer un túnel. Fer el Pimorent pel coll continuarà sent una etapa reina de la muntanya al Tour, el camí de les pistes d'esquí més altes i una ruta paisatgística recomanable. Però el dia que es pugui passar el Pimorent per sota, com ja es passa de fa un temps sota el Moixeró, àlies Cadí, serà el senyal d'un acte complet de racionalitat política i administrativa.

La rutina porta a acceptar tàcitament com a normals moltes situacions mai resoltes. Sobretot quan no se n'és un afectat directe. Anar de Barcelona a Tolosa és un viatge més a l'abast que en altres èpoques gràcies a l'autopista de la costa. En menys de quatre hores es fa el viatge, gràcies al trencant que l'autopista ofereix en arribar cap a Narbona. La via més ràpida, en aquest cas, no és encara la més recta.

Pla europeu de carreteres

L'objectiu que s'han proposat d'un temps ençà els poders locals i regionals d'ambdues vessants dels Pirineus, foradar la base del Pimorent per completar el túnel del Cadí, l'ha fet seu el pla europeu de carreteres. El nostre eix del Llobregat ha de continuar més enllà de Puigcerdà i la Guingueta d'Ix —La francesa Bourg Madame— i per sota del Pimorent enfilars les històriques terres germanes del comtat de Foix fins a la capital de la regió francesa de Midi Pyrennees, Tolosa, «la ville rosée». Potser tan sols ja és qüestió de temps.

El Pirineu ens queda massa lluny, encara. El túnel dit del Cadí no havia estat capaç de fer-lo mai l'Estat i ha acabat per foradar-lo i explotar-lo el capital privat. La millora dels accessos piri-

nencs és quelcom recent i tot just en marxa. Cada cop s'hi va arribant més bé, però no pas a tot arreu. L'Alt Urgell, els Pallars i la Vall d'Aran encara són a massa hores de la terra baixa. Sobretot són llunyans entre si els petits mons pireneics, perquè la pitjor comunicació és la transversal: vuit hores ben bones des de Portbou fins a Vielha, vuit.

La vessant nord sota administració francesa és amb prou feines coneguda tocant a mar, entre Cotlliure i Puigcerdà, passant per Perpinyà i Prada de Conflent. És la geografia de la llengua comuna, de la cultura compartida i un futur de col·laboració més estreta, l'eixida i el refugi alhora dels moments de maltempsada. Tothom ha estat un dia a Perpinyà. Al cine, a comprar, a passeig, de passada. Tothom ha vist abaixar-se els Pirineus al pas del Portús i s'ha meravellat de la simetria de plana i de vinyes, de mar, entre el Rosselló i l'Empordà. Però Tolosa sembla molt lluny, sembla estrany.

La «ville rosée»

Toulouse, la «ville rosée», Tolosa de Llenguadoc en la nostra terminologia, obté l'aurèola cromàtica del rosat modest de l'obra vista de rajols de les seves cases que el sol modula al llarg del dia. Ciutats d'exiliats de la guerra civil, on encara viu Frederica Montseny, ciutat de la més moderna indústria aeroespacial, ciutat i país que se senten cada dia més lligats al futur econòmic català. Des del punt de vista turístic i cultural, passar el Pimorent és un repte d'enriquiment i també de retretament d'arrels comunes.

El paisatge de verd ja atlàntic que presideix la superba silueta de la ciutat vella de Foix no s'assembla gaire al Rosselló, però és cosí germà del de la Cerdanya i l'Aran. Fer el Pimorent, però, serà sobretot un revulsiu per al trànsit industrial i comercial. Barcelona pot ser el port de Tolosa i el Pirineu, aneu a saber, pot reviuire.